

Suulääketieteen demografiaa

Vuoden 2022 lopussa Norjan kokonaisasukasluku oli 5 488 984. Väestö on kasvanut 61 prosenttia vuodesta 1953 vuoteen 2021, mikä johtuu suurelta osin elinajanodotteen noususta ja sittemmin nettomaahanmuutosta. Asukasluku nousee kuuteen miljoonaan vuonna 2050, ja ikääntyneiden osuus väestöstä kasvaa seuraavan vuosikymmenen aikana. Yli 70-vuotiaiden osuus kasvaa 21 prosenttiin vuonna 2050, kun se oli 12 prosenttia vuonna 2020. Ensimmäisen sukupolven maahanmuuttajia on yli 200 maasta, ja 1.1.2021 mennessä heitä oli 14,8 prosenttia koko väestöstä (800 094). Lisäksi 4,9 prosenttia Norjan väestöstä on toisen polven maahanmuuttajia (Norjan syöpärekisteri, <https://www.kreftregisteret.no>). Kun iäkkäitä ihmisiä on enemmän, sairastuvuus niin yleissairauksien kuin suuontelon sairauksien osalta kasvaa. Huuli- ja suuontelosityövän ilmaantuvuus (100 000 asukasta kohden) oli vuonna 2020 naisilla 2,6 ja miehillä 4,5. (Suuterveyden maakohtainen profiili Norjalle, WHO 2022, <https://www.who.int/publications/m/item/oral-health-nor-2022-country-profile>).

Tammikuussa 2023 Ruotsin asukasluku oli 10 523 709 verrattuna vuoden 1950 lukuun 7 041 829. Arvio vuoden 2050 asukaslukuksi on 11 835 808 (Ruotsin tilastokeskus, www.scb.se). Vuonna 2021 noin 56 prosenttia väestöstä oli työkäisiä (20–64-vuotiaita). Yli 65-vuotiaiden osuus on tällä hetkellä keskimäärin 20 prosenttia, ja se kasvaa tulevaisuudessa noin 28 prosenttiin vuonna 2120 (Ruotsin tilastokeskus, www.scb.se). Vuonna 2022 Ruotsiin tuli 102 436 maahanmuuttajaa Intiasta, Syyriasta, Saksasta, Pakistanista, Puolasta, Iranista, Irakista, Turkista ja Kiinasta, ja heidän osuutensa Ruotsin väestöstä on tällä hetkellä noin 20 prosenttia (Ruotsin tilastokeskus, <http://www.scb.se>).

Suomen väkiluku oli 5 566 812 tammikuussa 2023. Työikäisten osuus väestössä on hieman yli 60 prosenttia. Arvioidaan, että vuoteen 2060 mennessä sekä Suomen väestön että työikäisten määrä laskee merkittävästi. Tilastokeskuksen väestörakennetilaston mukaan Suomessa oli vuoden 2019 lopussa 874 314 yli 70-vuotiasta. Yli 70-vuotiaiden määrä on kasvanut 100 000 henkilöllä kolmessa vuodessa (Suomen tilastokeskus, <http://www.stat.fi>). Lisäksi vuonna 2020 Suomen kansalaisuus myönnettiin 7 816 henkilölle Suomessa vakinaisesti asuvalle ulkomaan kansalaiselle. Vuonna 2021 Suomen väestöstä 8,5 prosentilla oli ulkomaalaistausta. Heistä 83 prosentilla oli ensimmäisen sukupolven ulkomaalaistausta, ja 17 prosentilla oli toisen sukupolven ulkomaalaistausta. Vuonna 2021 näiden ulkomaalaistaustaisten ihmisten yleisin lähtömaa oli entinen Neuvostoliitto. Seuraavaksi suurimmat taustamaaryhmät olivat Viro, Irak, Somalia ja entinen Jugoslavia (Suomen tilastokeskus, <http://www.stat.fi>).

Tanskan väkiluku oli vuoden 2023 ensimmäisellä neljänneksellä 5 932 654, kun se vielä vuonna 1950 oli 4 281 000. Tammikuun 1. päivään 2023 mennessä maahanmuuttajia ja heidän jälkeläisiään oli 910 898 (15,4 prosenttia Tanskan kokonaisväestöstä). Tanskassa yli 65-vuotiaiden määrä kasvanee 35,8 prosenttia vuoteen 2060 mennessä, 1,18 miljoonasta vuonna 2021 1,6 miljoonaan vuonna 2060. Suurin kasvu tapahtuu yli 80-vuotiaiden joukossa, jossa määrän odotetaan kasvavan 130,6 prosenttia, kun taas 65–79-vuotiaiden joukossa kasvu on 5,3 prosenttia (<https://www.dst.dk/da/Statistik/emner/borgere/befolkning/>).

1.1.2023 Islannin väkiluku oli 387 758, mikä on 3,1 prosenttia (11 501 asukasta) enemmän kuin tammikuun 1.1.2022. Kasvu on suurin sitten vuoden 1734. Islannin tilastokeskus julkaisi joulukuussa 2022 väestöennusteen, jonka mukaan maan väkiluku nousee 393 000:een vuoteen 2026 mennessä. Se on kuitenkin jo saavutettu pääasiassa lisääntyneen työperäisen maahanmuuton ansiosta. Noin 63 prosenttia väestöstä asuu Suur-Reykjavikin alueella. Maahanmuuttajia oli Islannissa 1.1.2022 61 148 eli 16,3 prosenttia väestöstä, kun osuus vuonna 1995 oli 1,9 prosenttia ja vuonna 2015 puolestaan 7,4 prosenttia. Prosenttiosuus nousee jatkuvasti ja noudattaa samaa suuntaa kuin muissakin Pohjoismaissa. Vaikka väestö ikääntyy ja väestönkasvu hidastuu, islantilaiset ovat nyt ja ovat tulevaisuudessa (paljon) nuorempia kuin useimmat Euroopan kansat. Vuonna 2060 yli kolmasosa eurooppalaisista on yli 65-vuotiaita, kun islantilaisilla vastaava luku on 25 prosenttia. Islantilaiset saavuttanevat nykyisen EU-prosenttisuuden (19

prosenttia) vuonna 2031. 1.1. 2018 Euroopan unionin väestöstä 16 prosenttia oli alle 15-vuotiaita, ja vanhimman ikäryhmän (65 vuotta ja vanhemmat) osuus oli 20 prosenttia. Islannin väestön vastaavat luvut olivat 19 prosenttia ja 14 prosenttia. Ennusteet kertovat, että nuoremman ikäryhmän osuus nousee 16 prosenttiin vuoteen 2059 mennessä, ja vanhimman ikäryhmän 20 prosenttiin vuoteen 2038 mennessä (<https://statice.is/statistics/population/inhabitants/>).